

Sociaal-Economische
Raad Curaçao

Aan de Minister van Sociale Ontwikkeling,
Arbeid en Welzijn (SOAW)
ing. H.F. Koeiman
Prinsenstraat 86
ALHIER.

Datum: Willemstad, 29 december 2020

Ref.nr.: 152/2020-SER

Betreft: Briefadvies inzake indexering minimumuurloon (zaaknummer 2020/044497, ref.nr. 147/2020 SER)

Geachte minister Koeiman,

Met betrekking tot het bovenvermelde onderwerp berichten wij u hierbij als volgt.

Op 16 december 2020 heeft de Sociaal-Economische Raad (hierna: de SER) uw brief d.d. 11 december 2020 (zonder zaaknummer; bij de SER ingeboekt onder referentienummer 147/2020-SER) ontvangen waarin u de SER verzoekt om spoedadvies uit te brengen ter zake de indexering van het minimumuurloon voor het jaar 2021. De SER stelt vast dat dit verzoek gedaan is op grond van artikel 13, eerste lid, van de Landsverordening minimumlonen (P.B. 1972, no. 110) waarin is bepaald dat de Minister van SOAW, indien uit het door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vast te stellen prijsindexcijfer blijkt dat het cijfer (vergeleken met het cijfer van het afgelopen jaar) is gestegen of gedaald, na het horen van de SER, de bedragen kan vaststellen die met ingang van 1 januari van het komende jaar in de plaats treden van de in artikel 9, eerste tot en met het vierde lid, genoemde bedragen betreffende het minimumuurloon. De Regeling indexering minimumuurloon 2020¹ geeft uitvoering aan het bepaalde in artikel 13, eerste lid, van de hierboven genoemde landsverordening. Hierin is bepaald dat met ingang van 1 januari 2020 het bedrag van het minimumuurloon vastgesteld is op NAf 9,62.

In uw brief geeft u aan dat u met betrekking tot het minimumuurloon voor het jaar 2021 voornemens bent het bedrag van NAf. 9,62, zoals vastgesteld in de Regeling indexering minimumuurloon 2020, aan te houden. U baseert uw voornemen op een tweetal gronden dat in uw brief nader is uiteengezet. Op basis daarvan acht u het niet noodzakelijk om voor het jaar 2021 een nieuwe regeling vast te stellen; de Regeling indexering minimumloon 2020 blijft derhalve onverkort van kracht (totdat het uitdrukkelijk is ingetrokken). U verwijst daarbij tevens naar het advies d.d. 11 december 2020 (met referentienummer WJ'20/0908 en ingeboekt onder zaaknummer 2020/044497) van de Directeur Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ).

De SER heeft uw spoed-adviesverzoek in zijn buitengewone voorbereidende vergaderingen van 28 en 29 december 2020 behandeld. In de plenaire vergadering van 29 december 2020 is onderhavig briefadvies vastgesteld. Hoewel de SER de door u in uw brief aangevoerde gronden op zichzelf zwaarwegend genoeg vindt ter onderbouwing van uw voornemen, vindt hij in brede zin dat, indien alle betrokken belangen

---

¹ P.B. 2019, no. 84.

zorgvuldig tegen elkaar worden afgewogen, er tegenargumenten zijn om in beginsel niet onwelwillend te staan tegenover een mogelijke indexering van het minimumuurloon voor het jaar 2021. Als voornaamste argument dient enerzijds te gelden het behoud van koopkracht voor deze kwetsbare groep op de arbeidsmarkt die bovendien reeds zwaar te lijden heeft onder de aanhoudende economische recessie die als gevolg van de COVID-19 crisis is verergerd. Deze groep werkenden maakt vaker deel uit van meerpersoonshuishoudens en bevindt zich, zoals u welbekend, met name in de sectoren detailhandel en horeca die het zwaarst getroffen zijn door de crisis. De groep minimumloners heeft als gevolg van die crisis moeten inleveren. De SER vraagt zich in het verlengde daarvan af of uw voornemen, gelet op de context-specifieke omstandigheden, ook aan deze aspecten getoetst is. Immers, vast staat dat deze groep werkenden zonder compenserende maatregelen er in 2021 in koopkracht op achteruit gaat.

Anderzijds zou in navolging van uw gedachtegang kunnen worden betoogd dat een indexering van het minimumuurloon in de context van de COVID-19 crisis niet verantwoord en evenmin in redelijkheid verdedigbaar lijkt en dat zolang de coronacrisis nog voortduurt in 2021 het geenszins opportuun zou zijn om voorstellen te doen die, gelet op de economische recessie, mogelijkwijs kunnen leiden tot een onevenredige lastenverzwaring voor de private sector en die bovendien ongewenste macro-economische effecten kunnen hebben zoals bijvoorbeeld een afname van de binnenlandse bestedingen als gevolg van hogere consumptieprijzen, een verdere daling van het Bruto Binnenlands Product (BBP), daling van economische activiteiten, verdere afname van de werkgelegenheid, verslechtering van de concurrentiepositie als gevolg van hogere productiekosten en een afname van de overheidsinkomsten.

De SER vindt die benadering, hoewel relevant en in hoge mate valide, enigszins toch kort door de bocht. Een zorgvuldige belangenafweging noodzaakt, zoals u weet, om ook in afdoende mate rekening te houden met het belang van de werkende populatie die niet fatsoenlijk kan rondkomen van een minimumloon. De SER is dan ook van mening dat de bestaanszekerheid aan de onderkant van het loongebouw in het geding is. Of nu een relatieve armoede-definitie wordt gehanteerd (het aandeel in de welvaart van de minimuminkomens in verhouding tot hogere inkomens) of een absolute armoede-definitie (het inkomen dat gezien de kosten van levensonderhoud minimaal noodzakelijk is), in beide gevallen leven in het bijzonder eenverdieners in meerpersoonshuishoudens vaak in zorgwekkende armoede. Door de flexibilisering is het wettelijk minimumloon poreus: velen werken beneden dat niveau, zoals ook ZZP-ers die geen beroep kunnen doen op de rechten van werkenden in loondienst.

De SER constateert voorts dat u wederom om een spoedbehandeling vraagt inzake de indexering van het minimumuurloon. De SER verwijst u kortheidshalve naar zijn advies van 13 december 2019 met betrekking tot de ontwerp-ministeriële regeling, met algemene werking, houdende toepassing van artikel 13, eerste lid, van de Landsverordening minimumlonen (ref.nr. 138/2019-SER). In paragraaf 2.1. van dat advies is reeds uitvoerig stilgestaan bij de praktische bezwaren die de SER heeft tegen verzoeken voor een spoedbehandeling met betrekking tot de indexering van het minimumuurloon; alle informatie en documentatie om redelijkerwijs te kunnen beoordelen of voor het volgende jaar wel of niet kan worden overgegaan tot indexering van het minimumuurloon is reeds in de maanden september, oktober en november van het lopende jaar voorhanden. Niet valt in te zien waarom dan toch tot het allerlaatste moment, krap twee weken vóór de jaarwisseling, wordt gewacht met het horen van de SER zoals voorgeschreven in het hierboven aangehaalde artikel 13, eerste lid, van de Landsverordening minimumlonen. Wederom geeft de SER u dringend in overweging om bij de juridische en wetstechnische procedure de doorlooptijden te bewaken zodat een spoed-adviesaanvraag in beginsel overbodig is.

Verder wil de SER wederom benadrukken dat hij reeds in eerdere adviezen uitvoerig heeft geadviseerd over de indexering en/of de autonome verhoging van het minimumuurloon. In het initiatiefadvies inzake een verkenning van het beleidsthema 'Minimumlonen' van oktober 2017 (ref.nr. 173/2017-SER) wordt het

vraagstuk van het minimumloon vanuit diverse invalshoeken uitgebreid belicht. De SER verwijst dan ook naar deze eerdere adviezen, met de nadrukkelijke kanttekening dat deze adviezen integraal en in hun onderlinge samenhang in aanmerking dienen te worden genomen. De SER heeft namelijk vastgesteld dat in het verleden delen van adviezen werden geselecteerd en soms uit hun context gehaald ter onderbouwing van beleidsvoornemens met betrekking tot een indexering of verhoging van het minimumloon.

Ten slotte verneemt de SER graag de status van het door hem verzochte en door u toegezegd empirisch onderzoek. De SER merkt, wellicht ten overvloede, op dat hij in het voorgaande refereert aan een onderzoek naar de sociaaleconomische effecten van een verhoging van het minimumloon en niet naar de prijsontwikkeling aan de hand van empirisch verkregen cijfers. Het gaat hier dan met name om onderzoek naar de mogelijke effecten op werkgelegenheid, arbeidsproductiviteit en economische groei. Dit empirisch onderzoek is des te noodzakelijker nu de economie al gedurende enkele jaren een krimp laat zien en deze op basis van prognoses van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten ook in de eerste helft van 2021 zal voortduren. Op basis van de resultaten van dat empirisch onderzoek kunnen vervolgens beleidsmaatregelen worden genomen, waarbij het vooral gaat om consistentie van beleid, gericht op duurzame economische groei, productiviteitsstijging en voldoende ruimte voor behoud van koopkracht.

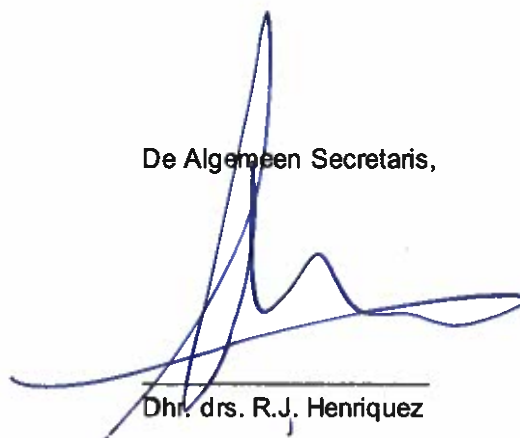
Namens de Sociaal-Economische Raad,

De fungerend Voorzitter

Dhr. mr. J.H. Jacobs

De Algemeen Secretaris,

Dhr. drs. R.J. Henriquez

- cc. De Minister van Algemene Zaken
De Uitvoeringsorganisatie Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Algemene Zaken
De Sector Arbeid van het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn